

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Кафедра маркетингу та УІД
Сумський регіональний центр
інтелектуального розвитку
Українська асоціація маркетингу
Всеукраїнська спілка вчених-економістів**

**Збірник тез доповідей
ІХ Міжнародної
науково-практичної конференції**

**«МАРКЕТИНГ ІННОВАЦІЙ
І ІННОВАЦІЇ У МАРКЕТИНГУ»**

24-25 вересня 2015 року

Суми 2015

споживання, спрямований на їхню консолідацію для забезпечення основних цілей комерційної діяльності суб'єктів господарювання і їхніх ланок. Дуже часто вона (інтеграція) протікає одночасно з диверсифікованістю, що, у свою чергу, являє собою певний процес розосередження потоків функціонування ресурсів-результатів, видів діяльності-споживання підприємства і його ланок по зміні профілю створюваних видів продукції, послуг, що надаються спрямований на стійке забезпечення основних цілей комерційної діяльності. Використання інваріантів у визначенні інтеграції й диверсифікованості виробництва підприємств на сучасному етапі дозволяє представити дані процеси в цілому як форми ринкової й неринкової змін (об'єднання й розосередження) руху структури й утримування потоку ресурсів-результатів, видів діяльності-споживання по фазах відтворювальних циклів підприємств у відповідності зі спеціалізацією, кооперацією й технологією виробництва продукції й послуг, спрямовані на забезпечення стійкого й керованого розвитку, досягнення основних цілей комерційної діяльності [2]. Наведене визначення охоплює всі сторони й елементи диверсифікованості й інтеграції виробництва підприємств промисловості на основі виділених інваріантів. Воно дозволяє враховувати й уточнювати перетворення в структурі, змісті й формах, у конкретних історичних умовах і наслідках інтеграції й диверсифікованості виробництва підприємств до необхідної деталізації. Одночасно створюється можливість комплексно моделювати даний процес із високим рівнем вірогідності прогнозованих результатів в межах існуючої діагностичної практики.

1. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навч. посіб. - 2-ге вид., перероб і доп. [текст] / С.М. Ілляшенко – Суми: ВТД «Університетська книга»; К.: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2005. – 324 с., с. 110-121.

2. Попова С. М. Принципи управління диверсифікацією діяльності підприємств // Вчені записки: наук. журнал Харківського інституту управління. – Вип. 11. – Харків, 2003. – С. 120 – 124., с. 121.

Коверга С.В.
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» МОН України,
Степанець Д.С.
Донбаська державна машинобудівна академія МОН України

ДІАГНОСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ВИМІРЮВАННЯ АДАПТИВНОСТІ ТА ЗБАЛАНСОВАНOSTІ ПРОЦЕСУ РОЗВИТКУ

Управління розвитком підприємства в сучасних економічних реаліях вимагає акцентування уваги дослідників на параметрах, після

показників і характеристик дисбалансу як результату відсутності чіткої узгодженості роботи внутрішніх підсистем підприємства. Значущість збалансованості зростає в умовах динамічного, складного, мало передбачуваного середовища, коли проявляються відмінності цілей, що виражають організаційні і економічні сторони стійкого функціонування. Особливу перспективність і значущість проблематика виявлення дисбалансу розвитку і його діагностики придбаває в умовах формування інтегрованих структур. Вертикально-інтегровані промислові компанії найбільшою мірою схильні до впливу зовнішнього середовища оскільки працюють в набором ринків, сегментів, суміжних галузей, розміщують акції і інтегруються у світові економічні процеси швидшими темпами чим їх конкуренти. Така багатовекторність і невизначеність розвитку визначає склад зовнішніх і внутрішніх зацікавлених сторін і викликає дисбаланс їх підсистем (дивізіонів), що впливає на процес збереження або досягнення стійкого розвитку інтегрованої структури бізнесу в цілому.

Вертикально інтегровані компанії являють собою комплекс різнопрофільних підприємств, діяльність яких спрямовано на реалізацію повного циклу виробництва за багаторівневою схемою. Для вуглевидобувних підприємств це можуть бути компанії, з виробництва електроенергії або металопрокату. Вугільні шахти, що інтегровані в дані компанії, виступають у ролі постачальників сировини (вугілля), яку використовують у подальшому циклі виробництва. Рентабельність роботи даних вуглевидобувних підприємств повністю залежить від собівартості кінцевого продукту та кон'юнктури на відповідному ринку.

Таким чином, процес розвитку вертикально-інтегрованих компаній повинен враховувати чинники і проблеми росту окремих галузей, що входять до її складу, перерозподіляти ресурси і інтереси на внутрішні підсистеми (дивізіони) з тим, щоб забезпечити максимально позитивні результати роботи компанії в цілому. Отже, виникає проблема формування системи локальних показників комплексних характеристик, в розрізі основних підсистем (видобуток вугілля, генерація і дистрибуція електроенергії і так далі) основне завдання яких сформувати інтегральну оцінку рівня дисбалансу розвитку, виявити причини втрат і можливих ризиків від росту дисбалансу розвитку під впливом зовнішньої негативної динаміки. Вирішити таке комплексне завдання можна виключно шляхом розробки діагностичного підходу і відповідного аналітичного інструментарію оцінки адаптивності і збалансованості процесу розвитку вертикально-інтегрованої компанії.

Як вважають представники харківської наукової школи дослідження проблематики розвитку підприємств Пилипенко А.А., Ярошенко І.В. Одним з варіантів вирішення проблем розвитку є «...вдосконалення системи аналітичних досліджень, адаптованих до розкриття стратегічно важливих аспектів життєдіяльності й розвитку вертикально-інтегрованих структур та інтегрованих до них систем

управління». Найбільш поширеними в даному випадку є розробки зарубіжних авторів: Р. Каплан, Д. Нортон, Н. Олве, К. Хьюберт, П. Нівен, М. Браун. Проте вони не враховують таких національних особливостей господарювання, як негативна динаміка макроекономічного впливу, низький ступінь ефективності взаємодії та координації у внутрішніх підсистемах, умови та характеристики рівня дисбалансів розвитку. Вітчизняні ж дослідники у сфері стратегічного управління (В. Пономаренко, О. Пушкар) підприємствами в цілому та інтеграційними структурами (С. Авдашева, В. Горбатов, О. Кизим, Я. Паппе, Л. Чепурда) зокрема взагалі недостатньо уваги приділяють розгляду саме діагностичних систем вимірювання рівня дисбалансів. Навіть розробки у сфері створення систем моніторингу (Е. Ананькин, Д. Хан) охоплюють, як правило лише оперативні аспекти управління централізовано-ієрархічними структурами.

Отже, діагностичний підхід до формування механізму вимірювання адаптивності та збалансованості процесу розвитку, враховуючи проблеми функціонування та умови розвитку вертикально-інтегрованих компаній, що функціонують у енергетичній галузі промисловості, дотепер не одержав достатнього науково-теоретичного й практичного обґрунтування й потребує комплексного діагностичного дослідження природи і результатів прояву дисбалансів в їх розвитку.

1. Bracke T. A framework for assessing global imbalances [Electronical source] / T. Bracke, M. Bussière, M. F. Roland, A. Straub Occasional paper series, No. 78 / European central bank, 2008. – Retrieved from : <http://www.ecb.int/pub/pdf/scpops/ecbocp78.pdf>.

2. de Rato у Figaredo R. Global Imbalances and Poverty – Challenges for the World Economy [Electronical source] / R. de Rato у Figaredo / International Monetary Fund, 2005. – Retrieved from : <http://www.imf.org/external/np/speeches/2005/062005.html>.

3. Пилипенко А. А., Ярошенко І. В. Організація управління інтегрованими структурами бізнесу в контексті збалансованої системи показників. Монографія.– Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007.– 152 с.

4. Дли И. М. Корпоративное управление и сбалансированное развитие промышленного предприятия / И. М. Дли, О. С. Масютин // Российское предпринимательство. – 2007. – № 4, вып. 2 (89). – С. 125–129.

Колотова Н.Б.

Одеський національний політехнічний університет

СУЧАСНИЙ МАРКЕТИНГОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Маркетинг відносин (реляційний маркетинг, маркетинг партнерських відносин) - стратегія комунікацій спрямована на те, щоб утримати існуючих та залучити потенційних споживачів та основних